

SỐ 558

KINH LONG THÍ BỒ-TÁT BẢN KHỞI

*Hán dịch: Đời Tây Tấn, Tam tạng Pháp sư Trúc Pháp Hộ,
người nước Nguyệt Chi.*

Nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật đến vườn cây Nại nữ, thuộc nước Duy-da-ly, cùng đại chúng Tỳ-kheo một ngàn hai trăm năm mươi vị, năm ngàn Bồ-tát và vô số chúng trời, người. Khi Phật thuyết giảng kinh, chúng hội đều im lặng. Bồ-tát Long Thí đứng trước Đức Phật gầm vang tiếng sư tử, ca ngợi Đại thừa, nói hạnh đời trước, gồm công đắp đức không tiếc thân mạng, không tính toán ta hay người, không chỗ mong cầu.

Bồ-tát Long Thí bạch Phật:

–Thuở đời quá khứ, có một vị Bát-già-tuần (người có năm thần thông) sống bên cạnh một đại thọ nơi khu rừng tinh tấn tu hành, tâm không còn chỗ vướng mắc, luôn thương xót mọi người khắp mười phương và các loài động vật, thực hành bốn Vô lượng tâm Từ, Bi, Hỷ, Hộ (xả), thường ăn trái chín và uống nước suối, không màng chuyện đời, vinh hoa không tham tiếc, chứng đắc năm thần thông, tự tại an vui. Năm thần thông là gì? Là mắt có thể thấy xuyên suốt, tai có thể nghe thấu triệt, thân có thể tự tại bay nhảy, hiểu được căn tánh chúng sinh và tự biết gốc ngọn. Bát-già-tuần sống trong núi độc tụng, tu tập nghĩa kinh, ngày đêm không bê trễ.

Khi ấy, có một con rắn độc, thấy Bát-già-tuần ngày đêm tụng kinh, tâm nó rất vui mừng. Nó đến trước Bát-già-tuần, cúi đầu đánh

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

lễ và lấy cỏ làm đồ quét, miệng ngậm nước phun trên mặt đất, làm mọi sự cung cấp hầu hạ cho Đạo nhân, không chút biếng nhác, nó thường nằm bên trái nghe kinh không rời xa. Mỗi khi Bát-già-tuần tụng kinh, rấn độc tụng theo. Như vậy, trong vòng vài tháng mùa đông đã đến, hoa trái nơi các cây quanh vùng đều héo tàn.

Bát-già-tuần suy nghĩ: “Mùa đông đến hoa quả cũng hết, không có chỗ nương tựa, nay ta phải trở lại nhân gian.” Nghĩ rồi, sửa soạn y bát ra đi. Rấn độc thấy thế buồn rầu rơi lệ, hỏi Đạo nhân:

–Thánh giả muốn đi đâu?

Đạo nhân đáp:

–Thời tiết lạnh, lại không nhà cửa, hoa quả cũng lụi tàn không có gì để sống, nên ta phải đi vào trong thành.

Rấn độc nghe lời lẽ thấm thiết, bèn thưa với Đạo nhân:

–Đạo nhân sống ở đây, con nương tựa như Thái sơn, ngày đêm nghe được pháp khiến tâm vui yên ổn. Nay Đạo nhân bỏ đi, con không chỗ cậy nhờ, xin Thánh giả có lòng lành thương xót thân con.

Đạo nhân nói:

–Ta có thân bốn đại, thường phải nhờ thực phẩm mới sinh hoạt vững vàng. Nay trong núi này không còn gì, tuy có lòng từ nhưng không thể sống nổi.

Rấn độc thưa:

–Trong núi này cây cối cao ngất, nước suối luôn chảy. Trăm chim hót vang thật vui thích, vì sao mà bỏ nó? Xin Đạo nhân đừng thấy vậy mà vứt bỏ. Nếu phải ra đi thì cho con theo hầu hạ Đạo nhân, con không dám ở lại nơi vắng vẻ, rồi cũng chết vì buồn rầu nhớ nghĩ.

Đạo nhân nói:

–Người làm rấn độc, mọi người thấy đều căm ghét muốn giết, không ưa thích. Hoặc trên đường đi gặp hổ, sói, trùng độc, chim, thú, chúng cũng sẽ hại người. Nay nếu ta cho người đi theo, thiệt là ân hận, không thể nào dứt được, tuy tâm người không có gì, nhưng ta không được tự tại. Nguyên cho người ở đây, suy nghĩ về đường đạo, tưởng nhớ đến gốc đức và tinh tấn, tự mình nhẫn chịu mọi khổ ách, nếu ta còn khỏe mạnh, năm sau lại gặp nhau.

Đạo nhân xót thương, gạt lệ ra đi, Rấn độc lệ tuôn đầm đìa

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

không cầm được, nhìn theo Đạo nhân mãi không thôi, rồi leo lên cây trông theo Đạo nhân, nhìn theo, nhìn theo từng bước đi của Đạo nhân, lại tiếp tục leo tụt nơi ngọn cây cao, trông cho đến khi hình bóng Đạo nhân mất hút dần. Rắn độc ngậm ngùi tự trách mình: “Vì ta có tội, đến nỗi mang thân rắn độc, nên mất sự tốt đẹp để gần gũi Đạo nhân. Đời trước quá ngu si, phạm nhiều tội ác, quá ham muốn, lại hay giận dữ, u mê, tầm tối, lại sống buông thả, biếng lười, không biết, không chịu tinh tấn, mê loạn không dứt, tâm không yên lặng. Không gặp Phật ở đời, xa lìa chánh pháp, mất đại trí tuệ, đi ngược ánh sáng, theo khổ, nhập vào khổ, xa bờ giác, đọa vào năm đạo, làm loài sâu bọ, bươm bướm, trùng bay... Nay làm thân rắn bị người khinh ghét, lỗi đều do mình không do người khác. Sự giàu sang trên trời và thế gian cũng là vô thường hướng chi thân ta chứa nọc độc, quay vòng theo sinh tử như bánh xe.

Rắn độc tự trách móc, nói rõ lỗi của mình, nên lòng được thanh thản và suy nghĩ: “Nay thân này nguy hại, không cần tham tiếc, không nên ôm giữ nữa.”

Liên từ trên cây tự ném mình xuống, chưa rơi xuống đất, va chạm giữa nhánh cây, thân đã đứt làm hai. Lập tức mạng sinh về cung trời Đâu-suất, thấy được ánh hào quang, rồi suy nghĩ biết ngay đời trước: “Khi ta còn ở đời, thân làm rắn độc, theo hầu hạ Đạo nhân để cải tà quy chính, không lười biếng, luôn hàng phục tâm ma ác, thấy thân mạng như đất cát, biết mạng chẳng thường, nên từ trên cây, tự ném mình xuống, lúc mạng chung lại được sinh ở nơi này.” Nghĩ rồi, người ấy, từ trên trời, cùng các ngọc nữ, Thiên tử, mỗi người đều cầm hoa trời tung rải lên xác rắn độc và người ấy tự nói: “Thân rắn này tuy độc hại nhưng đối với ta, ân rất sâu dày, không phải là ít. Nhờ rắn độc tinh tấn tu hành các pháp, tâm không vướng mắc, nên khi bỏ thân rắn, được sinh ngay lên cõi trời. Nay ta xuống đây là muốn đền đáp ân này.” Nghĩ rồi liền đi đến chỗ Bát-già-tuần, cúi đầu đảnh lễ, cúng dường hương hoa, ca ngợi công đức:

–Đạo nhân không hề bạn, không có người thân, thực hành đại Từ bi giáo hóa cho tất cả xa lìa ba đường ác. Con vốn là rắn độc mà Thánh giả coi như con ruột, nhớ nghĩ đến công đức lớn ấy, con muốn đền đáp ân này, chớ biết bao giờ có thể làm được. Nói rồi, trở về

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

cung trời Đâu-suất.

*Cùng theo các thiên nhân
Đến trước Phật Di-lặc
Cùng cúi đầu đánh lễ
Tâm mọi người an vui.
Thấy Di-lặc hoan hỷ
Lễ xong đứng một bên
Di-lặc nhân nói pháp
Đều được nhận vô sinh.
Trên trời, sau khi mất
Mạng lại sinh thế gian
Nhà Trưởng giả Tu Phước
Làm người nữ thông minh.
Tên gọi là Long Thí
Từ bỏ mọi dục tình
Khi Đức Phật đến nhà
Giữa mây phóng hào quang.
Nàng ở tại phòng tắm
Tâm ý rất kinh ngạc
Trên lầu nhìn ra xem
Thấy Phật công đức lớn.
Các căn đều vắng lặng
Ba mươi hai tướng tốt
Tâm nữ liền reo vui
Nay có được điềm lành.
Phải cúng dường pháp Phật
Liên phát tâm Bồ-đề
Khi ấy Ma vương biết
Trong tâm nghĩ sâu lo:
Nữ này phát đạo ý
Sẽ diệt cảnh giới ta.
Nghĩ rồi biến làm cha
Nói nhiều chuyện gian xảo:
Nay Phật có ở đời
Công đức được là bao*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Bồ-tát nhiều cực khổ
La-hán mau đạt được.
Thiếu nữ bèn trả lời:
Cha nói không nghĩa lý
Trí Phật như hư không
La-hán như hạt cải.
Do vậy hãy so sánh
Đạo nhỏ không cao bằng
Phật đức như biển lớn
Độ người vô số kể.
Ma vương bảo nữ nhân:
Con có gì ngu si!
Bồ-tát rất cực khổ
Đắc đạo không có hạn.
Giả sử muốn thành Phật
Phải không tiếc thân mạng
Tự mình buông xuống đất
Hóa thành nữ diệu kỳ.
Tinh tấn không vướng mắc
Đắc Chánh giác Vô thượng
Khi nữ đứng lan can
Hướng Phật chấp tay nói:
Con nguyện bỏ tất cả
Xin Phật chứng lòng con
Tự mình nhảy xuống lầu
Liên được Nhân vô sinh.
Biến thành thân người nam
A-nan kinh sợ quá
Sửa y phục chấp tay
Đứng trước bạch Thế Tôn.
Nay con nghĩ thật lạ
Những chuyện ấy thế nào?
Tất cả đều không rõ
Nguyện xin Phật giải bày.
Phật mới bảo A-nan:*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ông thấy người nữ đó
Tự mình gieo xuống đất
Chuyển làm thân nam tử.
Chẳng những bỏ thân này
Đời trước cũng như vậy
Lại làm nhiều việc Phật
Tinh tấn không lười biếng.
Quá khứ đến đương lai
Cúng dường như hằng hà
Nên chứng đắc thành Phật
Danh hiệu là Long Thượng.
Tại đại hội đệ nhất
Độ thoát chư Thiên nhân
Số nhiều không đếm xuể
Ví như mây trôi nổi.
Bấy giờ Phật ở đời
Thật vô cùng an lạc
Ăn uống đều tự nhiên
Như cung trời Đao-lợi.
Khi ấy thân Long Thí
Đứng phía trước Đức Phật
Thưa xin cha mẹ mình:
Cho con làm Sa-môn.
Cha mẹ liền đồng ý
Thị tụng năm trăm người
Và tám trăm Thiên thân
Đều phát tâm vô thượng.
Bấy giờ, Ma buồn rầu
Hối hận không chỗ nói
Long Thí liền bạch Phật:
Nguyện thương hết mọi người.
Để trừ mười hai biển
Dứt bỏ các khổ nhọc
Độ tất cả ngu si
Nói toàn lời châu báu.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Khi ấy Phật thuyết pháp
Năm trăm người thị tùng
Đều đắc nhãn vô sinh
Và tám trăm chư Thiên.
Đắc pháp nhãn vắng lặng
Khi ấy thân Long Thí
Liên đến trước Đức Phật
Tự nói đời quá khứ.
Cầu đạo rất khổ nhọc
Đã không tiếc thân mạng
Vì tất cả chúng sinh
Công đức của Như Lai.
Không thể nói cho hết
Thời ấy, Bát-già-tuần
Nay là Đức Thế Tôn
Còn thân của độc xà.
Nay là thân Long Thí
Và năm trăm ngọc nữ
Nay là năm trăm người
Tám trăm chư Thiên tử.
Được chí không gì bằng
Chỗ Bồ-tát thị hiện
Do vì có nhân duyên
Muốn ca tụng công đức.
Trọn không thể tận hết
Long Thí thân Bồ-tát
Khi gầm tiếng sư tử
Vô số chư thiên nhân.
Đều phát vô thượng chân
Tất cả rất vui mừng
Trước Thế Tôn đảnh lễ.*

